

Pilot Treatment of Alcoholic Wastewater Using Anarobic Fixed Bed Reactor

Torabian, A. (Ph.D) and Azhari, N.(M.Sc.)

Dept. of Environmental Engineering, Univ. of Tehran

Abstract

Alcoholic wastewater with high BOD and considerable amount of biodegradable organic matter is ranked in category of very polluted industrial wastewater. Among biological wastewater treatment methods, anarobic fixed bed reactor is able to reduce suspended solids and organic loading of alcoholic wastewater effectively.

An anarobic fixed bed pilot with three meter length, 0.5 metter width and 1.5 meter height was used in this study. Astalk distilation center wastewater pumped to the reactor and hydrulic detention time of reactor was three days. The wastewater flow into the reactor was equal to $0.7 \text{ m}^3/\text{min}$ and pilot was operated for 11 months. The result of this study showes that anarobtic reactor can remove 90 percent of COD and 85 percent of total suspended solids. The study also indicates that anarobic fixed bed reactor can be used as a pretreatment of alcoholic wastewater effectively.

تصفیه پایلوتی صنایع الکل سازی

با راکتور بی هوازی و بستر ثابت

نوروز اظہری*

علی ترابیان*

چکیده

پساب صنایع الکل سازی با BOD بسیار بالا در ردیف پساب‌های صنعتی با بار آلودگی بالا قرار گرفته و حاوی مقدار زیادی مواد آلی قابل تجزیه بیولوژیکی می‌باشد. در میان روش‌های بیولوژیکی تصفیه فاضلاب روش بی هوازی با بستر ثابت می‌تواند بارآلی و مواد معلق پساب‌ها را تا حدود زیادی حذف نماید. در این تحقیق پایلوت بی هوازی با بستر ثابت به طول ۳۰۰ سانتی‌متر و عرض ۵۰ سانتی‌متر و ارتفاع ۱/۵ متر با دبی ۷/۰ متر مکعب در دقیقه جهت تصفیه پساب کارخانجات مرکز تقطیر اصلی مورد استفاده قرار گرفته است. نتایج مطالعات پایلوتی نشان داده که راکتور بی هوازی بستر ثابت قادر به حذف COD اصطلک مورد استفاده قرار گرفته است. کیفیت پساب‌های خروجی از پایلوت جهت تخلیه به مجاری و مواد معلق به ترتیب به میزان ۹۰ و ۸۵ درصد می‌باشد. کیفیت پساب‌های خروجی از پایلوت جهت تخلیه به مجاری پذرندۀ مناسب نبوده و این روش می‌تواند به عنوان پیش تصفیه در کاهش بارآلی به مقدار قابل تصفیه در روش‌های هوازی مورد استفاده قرار گیرد.

شیوه صحیح بارگذاری و بهره‌برداری و همچنین سیستم UASB پس از تشکیل گرانول قادر به جذب مقدار قابل ملاحظه از مواد آلی پساب‌های این صنایع می‌باشدند [۲]. سیستم بی هوازی با بستر ثابت که بستر ثابت آن از لوله‌های پلی‌اتیلن به اندازه ۶×۷/۵ میلی‌متر تشکیل شده توسط کاروندو [۳ و ۵] جهت تصفیه پساب‌های تقطیری از ملاس مورد مطالعه قرار گرفته و کاهش COD حدود ۸۰ درصد گزارش شده است.

تصفیه به روش بستر ثابت بی هوازی جهت تصفیه پساب صنایع غذایی به وسیله ویتلی [۴] مطالعه شده و این تحقیق نتایج تصفیه بی هوازی و هوازی را مقایسه نموده و نشان داده است که وقتی مقدار بارآلی در راکتور از $d^3 \cdot 4kg/m^3$ بیشتر شود سیستم بی هوازی با بستر ثابت راندمان بسیار بیشتری از سیستم هوازی دارد. پساب صنایع کنسروسازی

مقدمه
کیفیت پساب صنایع الکل سازی بستگی به مواد خامی دارد که در تولید الکل مورد استفاده قرار می‌گیرد. به طور کلی می‌توان برای تولید الکل از مواد نشاسته‌ای یا مواد قدی استفاده نمود. اکثر کارخانجات تولید الکل در کشور از ملاس به دلیل دارابودن قند بالا و صرفه هزینه کمتر استفاده می‌نمایند. ملاس از زایدات کارخانجات قند تولید می‌شود و به آسانی قابل دسترس است. پساب کارخانجات الکل سازی که از ملاس، الکل تولید می‌نمایند دارای BOD معادل ۴۰۰۰۰-۵۰۰۰۰ میلی‌گرم در لیتر و COD معادل ۷۰۰۰۰ - ۵۰۰۰۰ میلی‌گرم در لیتر می‌باشد و پساب دارای مقدار زیادی روغن و گریس و pH آنها در محدوده ۴-۵ می‌باشد [۱].

تصفیه پساب‌های الکل به روش‌های برکه تثیت و سیستم UASB در کارخانجات صنایع دفاع مورد مطالعه قرار گرفته و نتایج تحقیقات انجام شده نشان می‌دهد که برکه‌های تثیت با

* - استادیار دانشکده محیط زیست دانشگاه تهران
** - دانشجوی کارشناسی ارشد دانشکده محیط زیست

جدول ۱- مبانی طراحی راکتور UHR

مقدار	پارامتر
۶۰۰۰۰ mg/l	غلظت بار COD ورودی
۵۰۰۰۰ mg/l	غلظت بار BOD ₅ ورودی
۳۰۰۰ mg/l	غلظت بار TSS ورودی
۱m ³ /d	متوسط دبی جریان ورودی
۳ day	زمان ماند هیدرولیکی (HRT)
۷	میزان pH فاضلاب ورودی

با توجه به بار آلی بالای فاضلاب ورودی به راکتور و قابلیت تجزیه پذیری بسیار بالای آن می‌توان حدود ۹۹٪ مواد آلی فاضلاب را توسط روش‌های بیولوژیکی حذف نمود. درصد حذف COD با توجه به نتایج به دست آمده در راکتور و در شرایط فیلد به حداکثر ۹۰٪ بالغ می‌گردد. در نمونه برداری اتفاقی برای آنالیز پساب مقدار BOD ورودی از متوجه ۵۰۰۰۰ میلی‌گرم به ۴۶۰۰ میلی‌گرم در لیتر کاهش یافته به این ترتیب حدود ۹۰٪ حذف BOD در راکتور دیده شده است. مقدار درصد حذف مواد جامد معلق فاضلاب در راکتور بستر ثابت بی‌هوایی از حداقل ۴۰ درصد در پایان دوره راهاندازی شروع و به حداکثر ۸۵٪ در اواخر دوره راهبری می‌رسد.

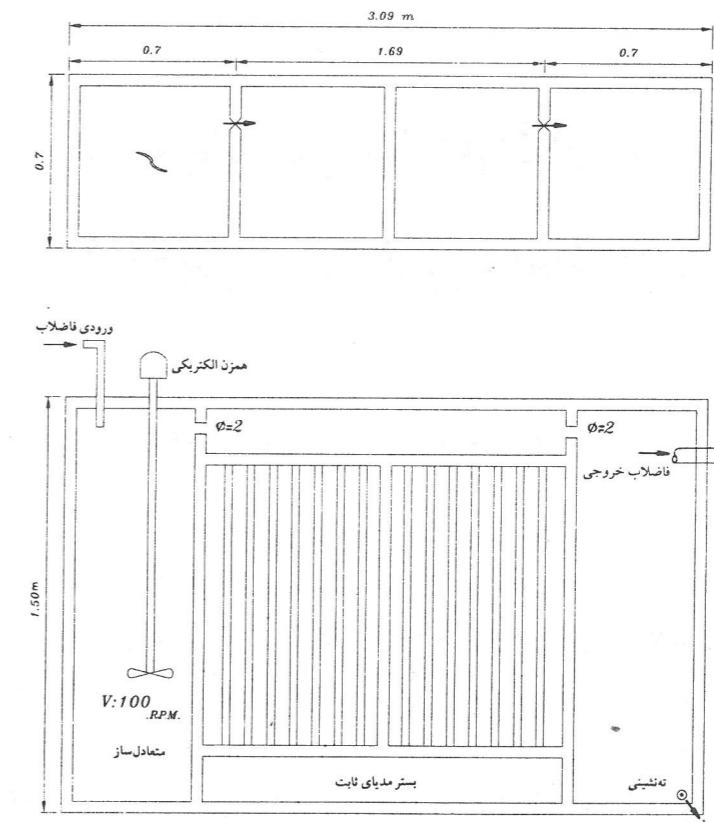
با اندازه گیری از نمونه‌های اتفاقی پساب خروجی از راکتور از نظر VSS (جامدات معلق فرار) تخمین زده می‌شود که قسمتی از مواد آلی درشت ملکول نیز توسط راکتور بی‌هوایی تهشیش شده و یا به ملکول‌های ساده و یا ملکول‌های ریز هیدرولیز شده و به مصرف باکتری‌های بی‌هوایی رسیده باشد که این عمل در فرایندهای هوایی بسیار مشکل و با صرف هزینه‌های بسیار سنگین محقق می‌گردد چراکه مشکل هزینه یکی از موارد مهم محدودیت‌ها و عدم موقیت تصفیه و هضم هوایی فاضلاب‌های غلیظ می‌باشد. نمودارهای ۱ و ۲ مقدار درصد حذف جامدات معلق فاضلاب (TSS) و (COD) را با توجه به زمان کارکرد راکتور نمایش می‌دهد.

نشان داده شده است. لازم به ذکر است تصفیه پساب در این مرکز با استفاده از لاگون هواهی و سیستم لجن فعال گستردگی دو مرحله‌ای صورت می‌گیرد و تصفیه‌خانه موجود قادر به تولید پسابی که با استاندارد سازمان حفاظت محیط زیست تطابق داشته باشد نمی‌باشد.

مدت راهبری راکتور بی‌هوایی با احتساب سه ماه برای راهاندازی^۱ ۹ ماه به طول انجامید. کلیه آزمایشات شامل اندازه گیری درجه حرارت COD، BOD₅، TSS و VSS با استفاده از روش‌های مندرج در استاندارد متد (۱۹۹۵) [۸] صورت گرفت. نمونه برداری از لوله خروجی و ورودی به پایلوت به صورت نقطه‌ای ساده و روزانه انجام گرفته است.

نتایج

جدول ۲ میانگین خصوصیات فاضلاب ورودی و خروجی از راکتور بی‌هوایی با بستر ثابت را پس از راهاندازی نشان می‌دهد. نتایج به دست آمده از آنالیز کیفیت فاضلاب در شرایط فیلد نشان می‌دهد تغییرات درجه حرارت هوای دلیل دمای بالای فاضلاب خروجی از مجتمع الكلسازی اصطلك (حدود ۴۰ درجه سانتی‌گراد) تأثیر کمی در افت مقدار حذف آنها دارد. دمای هوایکه در سردترین فصل سال و در اوقات شب حداقل به صفر درجه سانتی‌گراد و کمتر می‌رسد با توجه به پوشش راکتور به وسیله خاک اطراف، درجه حرارت داخل راکتور از مرز حداقل ۱۰ درجه سانتی‌گراد افت نموده و درصد حذف مناسبی برای مشخصه‌های آلودگی دیده می‌شود.

شکل ۱- جزئیات پایلوت بی‌هوایی با بستر ثابت

توسط وان برگ [۶] با سیستم بستر ثابت بی‌هوایی با جریان رویه پایین با صفحات پلی‌اتیلن بررسی شده و حذف COD بالادر زمان کوتاه‌گزارش گردیده است و بالآخره کوستارایس [۵ و ۷] تصفیه پساب قسمت تقطیر الكل را با بستر ثابت بی‌هوایی مطالعه و نشان داده که حذف COD معادل ۸۰ درصد در زمان ماند هیدرولیکی ۱۲ ساعت صورت می‌گیرد. کارخانجات صنایع مرکز تقطیر اصطلك در حال حاضر از لاگون‌های هواهی و سیستم لجن فعال دو مرحله‌ای برای تصفیه پساب‌های ناشی از تولید الكل استفاده می‌نماید و عدم دسترسی به استانداردهای سازمان حفاظت محیط زیست و همچنین هزینه‌های زیاد بهره‌برداری و دفع لجن برای این کارخانجات مشکلات عدیدهای را به وجود آورده است. هدف این تحقیق بررسی کارایی سیستم بی‌هوایی با بستر ثابت جهت تصفیه پساب کارخانجات تولید الكل از ملاس می‌باشد.

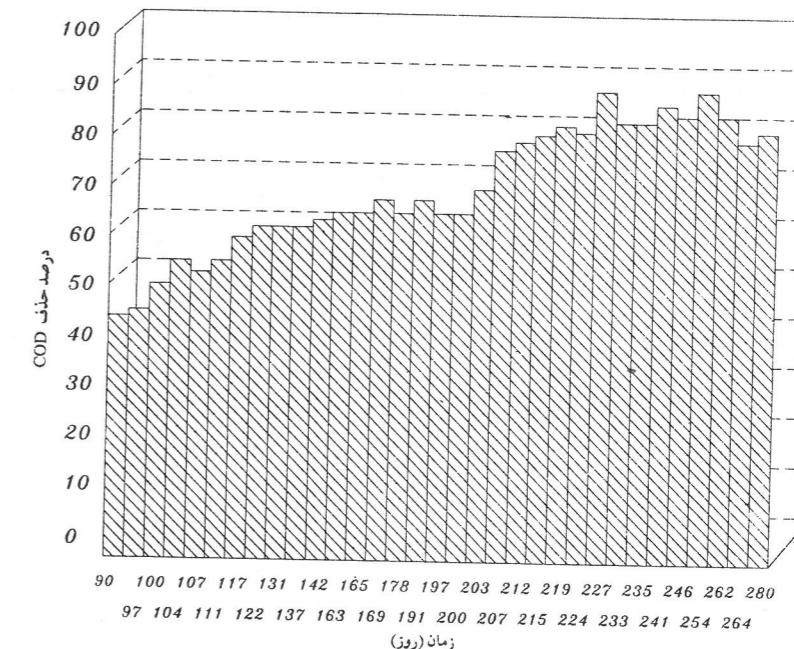
مواد و روش‌ها
یک پایلوت فلزی به طول ۳ متر و عرض ۰/۷ متر و ارتفاع

جدول ۲- میانگین خصوصیات فاضلاب ورودی و خروجی از راکتور بی‌هوازی با بستر ثابت

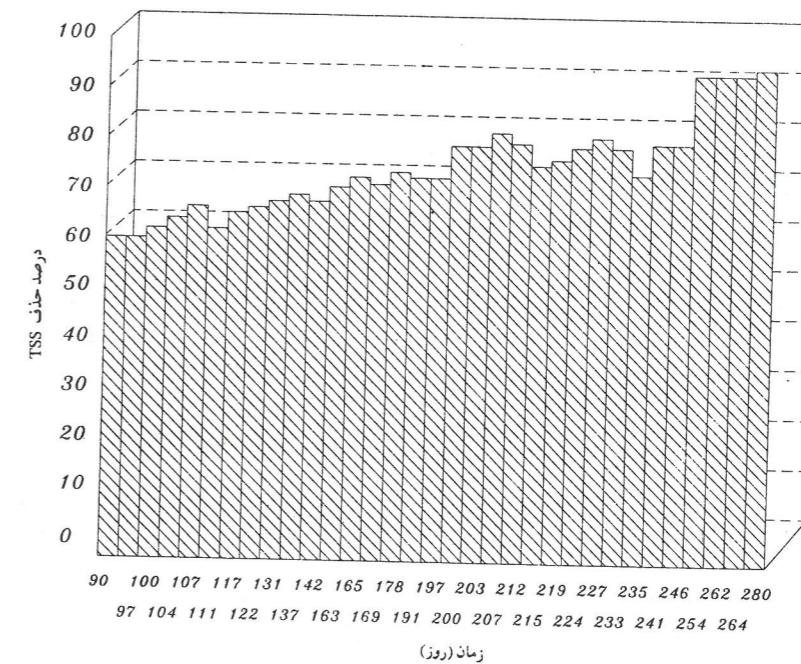
آب و فاضلاب	شماره ۳۳ - سال ۱۳۷۹	آب و فاضلاب	شماره ۳۴ - سال ۱۳۷۹
زمان ماند (روز)	زمان ماند (روز)	درجه حرارت فاضلاب ورودی °C	درجه حرارت فاضلاب ورودی °C
COD ورودی (mg/l)	COD خروجی (mg/l)	pH ورودی	pH خروجی
۴۰/۰۰	۶۰۵۰۰/۰۰	۵/۲۰	۶/۳۰
۳۹/۰۰	۶۲۰۰۰/۰۰	۵/۳۵	۵/۸۵
۴۰/۰۰	۶۲۵۰۰/۰۰	۵/۷۸	۶/۲۰
۴۰/۰۰	۶۵۰۰۰/۰۰	۵/۸۵	۶/۵۰
۳۸/۰۰	۶۵۰۰۰/۰۰	۶/۰۰	۶/۳۰
۴۰/۰۰	۶۵۰۰۰/۰۰	۶/۰۰	۶/۴۰
۱۱۱	۶۵۰۰۰/۰۰	۶/۰۰	۶/۴۰
۱۱۷	۶۴۳۰۰/۰۰	۶/۲۰	۶/۸۰
۱۲۲	۶۱۰۰۰/۰۰	۶/۸۰	۷/۰۰
۱۳۱	۶۱۰۰۰/۰۰	۶/۷۸	۷/۲۰
۱۳۷	۵۹۰۰۰/۰۰	۶/۹۶	۷/۲۰
۱۴۲	۵۶۷۰۰/۰۰	۶/۹۰	۷/۰۰
۱۴۲	۵۰۴۰۰/۰۰	۶/۹۰	۷/۰۰
۱۸/۰۰	۱۸۲۰۰/۰۰	۶/۸۰	۷/۱۵
۴۱/۰۰	۱۸۲۰۰/۰۰	۶/۸۰	۷/۱۵
۴۰/۰۰	۱۹۸۰۰/۰۰	۶/۳۵	۶/۹۶
۴۰/۰۰	۱۹۸۰۰/۰۰	۶/۳۵	۶/۹۶
۲۰/۰۰	۱۹۵۰۰/۰۰	۶/۳۰	۷/۳۰
۳۹/۰۰	۱۹۳۰۰/۰۰	۶/۳۰	۷/۳۰
۱۶۹	۱۷۸۰۰/۰۰	۶/۳۰	۷/۰۰
۱۷۸	۱۷۷۰۰/۰۰	۶/۳۰	۷/۰۰
۱۹۱	۱۷۶۰۰/۰۰	۶/۳۰	۷/۰۰
۱۹۷	۱۷۶۰۰/۰۰	۶/۵۰	۷/۰۰
۲۰۰	۱۷۵۰۰/۰۰	۶/۵۰	۷/۰۰

می‌گیرند. تهشینی لجن راکتور بی‌هوازی که در پایان راهبری مورد اندازه گیری قرار گرفت مناسب بود و با داشتن غلظت که به صورت توازن‌اندازه گیری شده حداکثر به ۷۰-۵۰٪ می‌رسد که مقدار حذف رنگ آن قابل توجه نیست. SVI کمتر از ۱۰۰ به عنوان محدوده تهشینی خوب و بیشتر از آن را ضعیف در نظر

منشا رنگ و کدورت در فاضلاب ورودی، مواد آلی موجود در فاضلاب بوده است و مقدار حذف رنگ و کدورت که مقدار حذف رنگ آن قابل توجه نیست. SVI کمتر از ۱۰۰ به عنوان محدوده تهشینی خوب و بیشتر از آن را ضعیف در نظر

نمودار ۱- راندمان حذف COD در راکتور بی‌هوازی بستر ثابت

نمودار ۲- راندمان حذف TSS در راکتور بی‌هوازی بستر ثابت

معادل 15kg/m^3 شود دسترسی به حدود ۹۰٪ حذف BOD و ۸۵٪ حذف COD از فاضلاب ورودی امکان پذیر خواهد بود. با عنایت به مشکلات دفع لجن و مصرف انرژی در سیستم موجود کارخانه می‌توان از راکتور بی‌هوایی با بستر ثابت جهت کاهش آلاینده‌ها تا سطح قابل که در سیستم موجود قابل تصفیه نهایی باشد استفاده نمود.

با توجه به محدودیت زمان فعالیت مجتمع الكلسازی
سلطک که از اوخر تیرماه شروع شده و به اوایل تیرماه سال بعد
نتیجه می شود، در این مدت کوتاه و با وجود مشکلات مریبوط
ه شرایط فیلد به خصوص در زمستان و همچنین مشکلات
معطیل شدن کارخانجات فرست کافی برای بررسی کلیه
بارامترهای آلاینده نبود ولی به طور کلی با توجه به اطلاعات
جمع آوری شده می توان نتیجه گرفت که سیستم بی هوایی با
ستر ثابت را می توان به عنوان واحد پیش تصفیه در صنایع الكل
ه کار گرفت و نتایج جمع آوری شده در مدت بهره برداری
باایلوت با نتایج به دست آمده توسط سایر محققین از
سیستم های بی هوایی مانند UASB و بستر های ثابت قابل انطباق
نمایند.

جمع‌بندی

این مطالعه نشان داد راکتورهای بی‌هوازی با بستر ثابت می‌تواند برای حذف بارآلی بالای فاضلاب‌های صنایع الكلسازی مورد استفاده قرار گیرد. اگرچه پارامترهای پساب خروجی در مقایسه با مقادیر ورودی به راکتور بسیار پایین است اما نمی‌تواند به تنهایی به هضم و تصفیه فاضلاب الكلسازی مورد استفاده قرار گیرد. این راکتور بی‌هوازی فقط می‌تواند به عنوان واحد پیش تصفیه مقادیر COD، BOD و TSS فاضلاب تا حد قابل تصفیه توسط واحدهای تكمیلی هوازی و اصلاح F/M مورد استفاده قرار گیرد. همچنین نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که چنانچه پساب ورودی قبل از ورود به راکتور از واحد حذف روغن و چربی گیری و تنظیم pH عبور نماید و وارد راکتور بی‌هوازی با بستر ثابت با زمان ماند حداقل ۳ روز و میزان بارآلی

منابع و مراجع

- ۱- اظهری، ن.، ۱۳۷۷، "تصفیه فاضلاب صنایع الكل سازی به روش بی هوازی و با سیستم رشد چسبیده" ، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده محیط زیست، دانشگاه تهران.

۲- حیدری مطلق، م.، ۱۳۷۷، "بررسی عملکرد برکه های تثبیت در تصفیه پذیری پساب صنایع الكل سازی" ، پایان نامه کارشناسی ارشد، واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی.

3- Carrondo, M. J. T., et al. (1983). "Anaerobic Filter Treatment of Molasses Fermentation Wastewater", Wat. Sci and Tec., 15 (8.9) : 117-126.

4- Wheatly, A. D. (1993). "Effluent Treatment by Anaerobic Biofiltration ", Water Pollut. Control 82 : 10-22.

5- Shigehisa Iwal, T., (1994). "Wastewater Treatment with Microbial Films ", Technomic Publishing Co., Lancaster, PA, USA.

6- Van den Berg, L., et al, (1980). "Anaerobic Waste Treatment Efficiency Comparison Between Fixed Film Reactors, Contact Digesters and Fully Mixed Continuously Feed Digesters ", Proces. of 35 th Ind. Weste Conf., Purdue Univ., PP. 788-793

7- Costa Reis, L. G., and Sant Annar, Jr. G.L. (1985). "Aerobic Treatment of Concentrated Wastewater in a Submerged Bed Reactor ", Wat. Res. 19:1341.

8- APHA, (1985). "Standard Methods for the Examination of Water and Wastewater ", 16 thd. American Public Health Association, Washington, D.C.

آمده‌اند، با-۲-مانگن: خصوصیات فاضلاب و روی و خروجی از راکتور می‌هوازی با بستر ثابت

زمان ماند (روز)	درجه حرارت فضاclub ورودی °C	درجه حرارت بساب خروجی °C	COD ورودی (mg/l)	COD خروجی mg/l	ورودی خروجی pH	pH ورودی (mg/l)	کل مواد معنی خروجی (mg/l)	رنگ ورودی	رنگ خروجی
۲۰۳	۴۷/۰۰	۲۲/۰۰	۵۱۸۰۰/۰۰	۱۴۳۰۰/۰۰	۷/۸۰	۷/۵۰	۲۹۰۰/۰۰	۲۵۰۰/۰۰	۶۰۰۰/۰۰
۲۰۷	۴۲/۰۰	۲۴/۰۰	۴۹۰۰۰/۰۰	۹۳۰۰/۰۰	۷/۳۰	۷/۵۰	۲۸۸۰/۰۰	۴۸۰/۰۰	۸۳۰/۰۰
۲۱۲	۴۲/۵۰	۲۵/۰۰	۵۶۳۰۰/۰۰	۱۰۴۰۰/۰۰	۷/۰۰	۷/۳۲	۲۹۴۰/۰۰	۵۲۰/۰۰	۸۵۰/۰۰
۲۱۵	۴۲/۰۰	۲۵/۰۰	۵۳۰۰۰/۰۰	۸۵۰۰/۰۰	۷/۳۰	۷/۵۰	۲۹۸۰/۰۰	۷۰۰/۰۰	۱۰۰۰/۰۰
۲۱۶	۴۲/۰۰	۲۶/۰۰	۵۰۳۵۰/۰۰	۷۸۰۰/۰۰	۷/۲۰	۷/۳۵	۲۹۰۰/۰۰	۶۲۰/۰۰	۲۱۰۰/۰۰
۲۲۴	۴۲/۵۰	۲۵/۰۰	۴۸۰۰۰/۰۰	۷۲۰۰/۰۰	۷/۰۰	۷/۲۵	۲۸۴۰/۰۰	۵۸۰/۰۰	۲۸۰۰/۰۰
۲۲۷	۴۱/۸۰	۲۵/۰۰	۵۶۰۰۰/۰۰	۵۵۰۰/۰۰	۷/۱۰	۷/۳۸	۲۹۵۰/۰۰	۵۵۰/۰۰	۳۵۰۰/۰۰
۲۳۳	۴۲/۰۰	۲۶/۰۰	۶۲۳۰۰/۰۰	۹۳۰۰/۰۰	۶/۹۰	۷/۲۵	۳۱۰۰/۰۰	۷۸۰/۰۰	۳۴۰۰/۰۰
۲۳۵	۴۲/۰۰	۲۶/۰۰	۶۲۳۰۰/۰۰	۹۳۰۰/۰۰	۶/۹۰	۷/۲۵	۳۱۰۰/۰۰	۷۸۰/۰۰	۳۴۰۰/۰۰
۲۴۱	۴۲/۰۰	۲۷/۰۰	۵۸۲۰۰/۰۰	۷۳۰۰/۰۰	۶/۹۵	۷/۲۵	۲۹۵۰/۰۰	۵۹۰/۰۰	۳۵۰۰/۰۰
۲۴۶	۴۲/۰۰	۲۷/۰۰	۵۹۸۰۰/۰۰	۷۷۰۰/۰۰	۶/۸۰	۷/۰۰	۲۹۳۰/۰۰	۵۵۰/۰۰	۳۴۳۰/۰۰
۲۵۴	۴۳/۰۰	۲۶/۰۰	۶۱۸۰۰/۰۰	۶۳۰۰/۰۰	۶/۱۳	۷/۹۰	۲۹۰۰/۰۰	۴۵۰/۰۰	۳۴۸۰/۰۰
۲۶۲	۴۳/۰۰	۲۷/۰۰	۵۶۷۰۰/۰۰	۸۱۰/۰۰	۷/۱۰	۷/۳۵	۲۸۰/۰۰	۴۲۰/۰	۳۰۰۰/۰۰
۲۶۴	۴۲/۰۰	۲۷/۰۰	۵۲۵۰۰/۰۰	۹۰۰۰/۰۰	۷/۰۰	۷/۲۲	۲۸۰/۰۰	۴۲۵/۰۰	۳۹۵۰/۰۰
۲۳۰	۴۳/۰۰	۲۸/۰۰	۵۶۵۰۰/۰۰	۹۱۰۰/۰۰	۶/۹۸	۷/۱۷	۲۸۳۰/۰۰	۴۰۵/۰۰	۳۸۷۰/۰۰